



วารสารการศึกษาไทย

THAILAND EDUCATION JOURNAL

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
Office of the Education Council

www.onec.go.th
มีนาคม ๒๕๕๖ ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๓๙



คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ อย่างทั่วถึง เป็นธรรม และมีประสิทธิภาพ





วารสารการศึกษาไทย

THAILAND EDUCATION JOURNAL

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา Office of the Education Council
www.onec.go.th

จบไปแล้วอย่างยิ่งใหญ่กับการระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำ "ยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘" ตลอดระยะเวลา ๓ - ๔ เดือน ที่ผ่านมา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเดินทางสำรวจความคิดเห็นและรวบรวมข้อเสนอแนะของครูอาจารย์ ผู้บริหารการศึกษา บุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนประชาชน ทุกภาคส่วนอย่างเต็มที่กำลัง เพื่อให้ "ยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘" มีความสมบูรณ์ที่สุด

สำนักงานฯ ได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการทั้งใน กรุงเทพมหานคร และใน ๔ ภูมิภาค เริ่มจากภาคเหนือ ที่จังหวัดเชียงใหม่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ จังหวัดนครราชสีมา และในเดือนมีนาคม ๒๕๕๖ นี้ ได้จัดประชุมระดมความคิดเห็นที่ภาคใต้ ณ จังหวัดภูเก็ต และภาคกลาง ณ จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเพิ่งสิ้นสุดไป เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๖ นี้ โดยสำนักงานฯ ได้รับเกียรติจากวิทยากรผู้มีประสบการณ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญและคร่ำหวอดทางการศึกษามาช่วย ให้ความคิดเห็นความเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็น ประโยชน์ ส่งผลให้การประชุมประสบความสำเร็จ เป็นอย่างดี มีผู้ให้ความสนใจเข้าร่วมประชุมอย่าง ล้นหลามทุกครั้ง สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ต้องขอขอบคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้ และขณะนี้ สำนักงานฯ กำลังประมวลข้อเสนอแนะของทุกท่าน มาพัฒนา "ยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘" ให้ครอบคลุมและสมบูรณ์ที่สุดต่อไป

วารสารการศึกษาไทยฉบับเดือนมีนาคม ๒๕๕๖ นี้ ได้รวบรวมผลการประชุมเชิงปฏิบัติการยุทธศาสตร์ การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘ ของภาคใต้

จังหวัดภูเก็ต มานำเสนอในรายงานพิเศษ ๑ และผล การประชุมเชิงปฏิบัติการยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘ ของภาคกลาง ณ จังหวัดเพชรบุรี มานำเสนอไว้ในรายงานพิเศษ ๒ ตามที่ได้เคยสัญญา กับ ผู้อ่านทุกท่านไว้

นอกจากการประชุมยุทธศาสตร์การศึกษาแล้ว ในเดือน มีนาคม ๒๕๕๖ นี้ สกศ.ยังมีงานสำคัญอีกงานหนึ่ง คือ การประชุม "สภาการศึกษา" ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน การประชุมครั้งนี้ นับเป็นการประชุมครั้งแรกของ สภาการศึกษาในปี ๒๕๕๖ นี้ ซึ่งวารสารการศึกษาไทย ฉบับนี้ก็ได้นำสาระสำคัญมาเสนอท่านผู้อ่านไว้ในคอลัมน์ "ข่าวย่อสภา" แล้วมาติดตามข่าวสาร ความเคลื่อนไหว ด้านนโยบายการศึกษาเช่นนี้ได้เช่นเคย รับรองได้ว่า ฉบับเดือนเมษายน เนื้อหาจะน่าสนใจไม่แพ้กันเลยคะ

วารสารการศึกษาไทย

THAILAND EDUCATION JOURNAL

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
Office of the Education Council

www.onec.go.th

มีนาคม ๒๕๕๖ ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๙๙

สารบัญ

- ๐๓ รายงานพิเศษ ๑
ตามติด...ประชุมยุทธศาสตร์การศึกษา ๑๔ จังหวัดภาคใต้
- ๐๗ รายงานพิเศษ ๒
โค้งสุดท้ายการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘
- ๑๒ รายงานพิเศษ ๓
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาตั้งเป้าคนไทยอายุ ๖ ปี ขึ้นไปอ่านหนังสือ ๖๐ นาทีต่อวัน
- ๑๖ ข่าวย่อยสภา
- รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเปิดการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๑ / ๒๕๕๖
- สกศ. ร่วมกับ ป.ป.ช. ประชุมจัดทำหลักสูตรคุณธรรม จริยธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สรุปลงสารกรอบและทิศทางการวิจัยภาคกลาง สุกสิทธิ์ ภูภักดี
- ๒๔ IT Cafe'
สื่อสารอย่างไรให้ปลอดภัยในโลก IT
วิษณุลาวัณย์ พิทักษ์ผล
- ๒๗ กฎหมายน่ารู้
แกะรอยเจตนากรณีกฎหมายการศึกษาแห่งชาติ
ใครควรเป็นผู้กำหนดหลักสูตรแกนกลางทางการศึกษา
ณัฐวุฒิ อ่าวสกุล

คณะที่ปรึกษา

เลขาธิการสภาการศึกษา

(นางสาวศศิธารา พิชัยชาญณรงค์)

รองเลขาธิการสภาการศึกษา

(นางสาวจุไรรัตน์ แสงบุญนำ)

รองเลขาธิการสภาการศึกษา

(นางสุทธศรี วงษ์สมาน)

ที่ปรึกษาด้านวิจัยและประเมินผลการศึกษา

(นางสุรางค์ โทษีเพ็ญขางค์)

ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษาและ

พัฒนาการเรียนรู้

ผู้อำนวยการสำนักประเมินผลการจัดการศึกษา

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา

ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษา

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายความร่วมมือ

กับต่างประเทศ

ผู้อำนวยการสำนักกิจกรรมคณะกรรมการ

สภาการศึกษา

ผู้อำนวยการสำนักสื่อสารสาธารณะ

ผู้อำนวยการสำนักบริหารทรัพยากรบุคคล

กองบรรณาธิการ

นางสุรางค์ โทษีเพ็ญขางค์

บรรณาธิการ

นางสาวสุวิณา เกษณะนะศิล

นางสาวไอลัดดา สดสมศรี

นางสาวทัศนวัลย์ เนียมบุษมา

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นายศิริรัตน์ ชำนาญกิจ

นายสุกสิทธิ์ ภูภักดี

ถ่ายภาพ

วัตถุประสงค์การจัดทำ

๑. เพื่อรายงานข่าวสารความเคลื่อนไหวความก้าวหน้าเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาในแต่ละเดือน
๒. เพื่อนำเสนอตัวอย่างความสำเร็จเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาในด้านต่าง ๆ ต่อสาธารณชน
๓. เพื่อเป็นสื่อในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสำนักงานฯ กับบุคคล/หน่วยงานต่าง ๆ
๔. เพื่อเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนของสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษา



ตามติด...ประชุมยุทธศาสตร์การศึกษา ๑๔ จังหวัดภาคใต้

๘๖ **และ**แล้วการประชุมยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ.๒๕๕๖ - ๒๕๕๘ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และประสิทธิภาพการศึกษาของประเทศครั้งที่ ๔ ซึ่งจัดขึ้นที่โรงแรมภูเก็ต เกรซแลนด์ รีสอร์ท แอนด์ สปา จังหวัดภูเก็ต เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๖ ที่ผ่านมา โดยมี ศ.พิเศษ ดร.ภาวิช ทองโรจน์ ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานการประชุม ก็เสร็จสิ้นลงพร้อมกับความสำเร็จอีกก้าวของการทำงานเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศ โดยมีนักวิชาการศึกษาและผู้สนใจจาก ๑๔ จังหวัดภาคใต้ มาเข้าร่วมประชุมอย่างคับคั่ง ไม่แพ้ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ผ่านมา ๑๑



นางงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ดร.ศศิธรา พิชัยชาญณรงค์ เลขาธิการสภาการศึกษา กล่าวว่า การประเมินผลทั้ง ๓ ภาคที่ผ่านมา มีประเด็นที่น่าสนใจหลายเรื่อง เช่น พบว่าความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียนทุกระดับชั้นการศึกษายังอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านทุนการศึกษาพบว่านักเรียน



นักเรียนมีความพึงพอใจในกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) และกองทุนเงินให้กู้ยืมที่ผูกพันกับรายได้ในอนาคต (กรอ.) ปัญหาการขาดแคลนครูในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ซึ่งที่ประชุมส่วนใหญ่เสนอให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการจัดการเรียนการสอน ส่วนการจัดสรรคอมพิวเตอร์แบบพกพา พบว่านักเรียน ครู และผู้ปกครอง ร้อยละ ๙๐ มีความพึงพอใจ นอกจากนี้ผู้เข้าร่วมประชุมทั้ง ๓ ครั้ง ยังได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ฯ ว่า ควรใช้คำว่า "คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และมีประสิทธิภาพ" นำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ พึ่งพาตนเองได้ และมีสำนึกในความเป็นไทย อยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข "



ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ภาวิช ทองโรจน์ ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวว่า คุณภาพการศึกษาของประเทศไทยกำลังวิกฤติ เห็นได้จากการประเมินผลการศึกษาและการจัดอันดับของสถาบันระดับโลก เช่น การสอบ PISA ที่วัดความสามารถด้านการอ่าน วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ พบว่าประเทศไทยอยู่อันดับที่ ๕๐ ซึ่งต่ำกว่าหลายประเทศในเอเชีย ส่วนการจัดอันดับ IMD ที่ชี้วัดขีดความสามารถในการแข่งขันประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ ๓๐ จาก ๖๐ ประเทศ ซึ่งเป็นอันดับที่ลดลงทุกปี ในขณะที่มาเลเซียกลับสูงขึ้น แม้ว่าตัวชี้วัดย่อยเรื่องการจ้างงานของประเทศไทยจะอยู่ในอันดับที่ ๒ ของโลก แต่คะแนนด้านวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ อยู่ในอันดับท้ายๆ สะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยมีแรงงานที่ไม่ใช่ระดับฝีมือไม่ใช่เทคโนโลยีในการผลิต ทั้งยังขาดการคิดประดิษฐ์นวัตกรรมใหม่ๆ ซึ่งส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขัน

"แนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษารัฐบาลจะต้องปฏิรูปหลักสูตร เนื่องจากหลักสูตรปัจจุบัน ซึ่งแบ่งเป็น ๘ กลุ่มสาระ แต่ละวิชาต่างสอนไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาที่ไม่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนควรวิเคราะห์ว่าวัยใดควรพัฒนาอย่างไร เช่น ช่วงประถมควรเน้นเรื่องทักษะชีวิต ภาษาและคณิตศาสตร์ ส่วนวิทยาศาสตร์ควรสอนตอนประถมปลาย เป็นต้น นอกจากหลักสูตรแล้วก็ต้องปฏิรูปครูทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ รวมไปถึงการปฏิรูปโครงสร้างไอที เพื่อกระจายโอกาสในการเข้าถึง

การศึกษา การสร้างความเข้มแข็งด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์" ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกล่าว

ด้าน ศ.ดร.ปรัชญา เวสารัชช์ อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กล่าวว่า ปัจจุบันการศึกษาของประเทศไทย มีปัญหาในเรื่องของผลสัมฤทธิ์ในการสอบ O-Net ต่ำ ปัญหาเรื่องการอ่าน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การขาดงบประมาณในการจัดการศึกษา การผลิตกำลังคนไม่ตรงกับความต้องการ ซึ่งทั้งหมดส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาและคุณภาพของผู้เรียนสำหรับแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของคน ควรเน้นทักษะที่จำเป็นสำหรับทศวรรษที่ ๒๑ เช่น ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ ทักษะมนุษย์ รู้จักคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา รวมทั้งความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่วนผลผลิตทางการศึกษาที่พึงประสงค์คือสามารถคิดแยกแยะวิเคราะห์ได้ ทำได้ ทำเป็น มีทักษะทางภาษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ปรับตัวรับกับการเปลี่ยนแปลงได้ดี มีความมั่นคงทางอารมณ์ โดยระดับขั้นพื้นฐานควรเน้นทักษะด้านภาษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อุดมศึกษาควรเน้นผลิตบัณฑิตสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และต้องควบคุมปริมาณการผลิตบัณฑิต



ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ในระดับ อาชีวศึกษา เน้นส่งเสริมวิชาชีพ เทคนิคและพาณิชยกรรม เร่งรัดการผลิตสายวิชาชีพ ผลิตคนให้ได้มาตรฐาน อาชีวศึกษา ส่วนการศึกษาตลอดชีวิต ควรพัฒนาแหล่ง เรียนรู้หรือสื่อความรู้ที่จำเป็นผ่านสื่อมวลชน พัฒนาระบบ การศึกษาทางไกลเพื่อการเรียนรู้ เป็นต้น

ผศ.ดร.สุรวาท ทองบุ ประธานสภาคณบดีคณะ ครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์แห่งประเทศไทย ให้ความเห็นว่ การพัฒนาการศึกษาจะต้องมีข้อมูลทั้งในปัจจุบันและ ข้อมูลในอนาคต เช่น อนาคตจำนวนนักเรียนจะลดลง เพราะอัตราการเกิดน้อย เป็นต้น ซึ่งปัจจุบันข้อมูลเหล่านี้ ยังสับสน นอกจากนี้ เป้าหมายในการจัดการศึกษาต้อง ชัดว่าจบแล้วทำงานได้ อีกทั้งหลักสูตรที่เขียนไว้กว้างไป ทำให้มีปัญหาในการนำมาใช้ จึงจำเป็นจะต้องสร้าง แบบฝึกหัดและคู่มือการสอนที่ชัดเจนเพื่อให้ครูนำไปใช้ได้ นอกจากนี้ ที่ประชุมยังให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ ในยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ทั้ง ๗ ยุทธศาสตร์ เช่น เห็นว่า ควรยกเลิกข้อสอบแบบเลือกตอบหรือ Multiple Choice Question แต่เน้นความเข้าใจและการใช้ปัญญาในการ ตอบข้อสอบ รู้จักวิเคราะห์สังเคราะห์องค์ความรู้ซึ่งจะทำให้ การเรียนการสอนในห้องเรียนมีความสำคัญมากกว่า บทบาทของโรงเรียนกวดวิชาและควรให้สถานศึกษามี อิสระมากขึ้นในการพัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียนและพื้นที่ อาทิ สถานศึกษาที่มี การสอนเฉพาะทาง ด้านกีฬา ดนตรี โรงเรียนพระปริยัติธรรม หรือภาษาถิ่น และการจัดการศึกษาจะต้องครอบคลุม ทุกกลุ่ม เช่น กลุ่มปฐมวัย คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส ผู้มี ความสามารถพิเศษ ประชากรวัยแรงงาน ผู้ที่อยู่นอก ระบบการศึกษา รวมถึงการเพิ่มช่องทางในการเทียบโอน วุฒิการศึกษาสำหรับผู้ที่อยู่ในวัยแรงงาน



ส่วนการเพิ่มสัดส่วนผู้เรียนสายอาชีวศึกษาให้มากกว่า สายสามัญนั้นจำเป็นหรือไม่ จำนวนสถาบันอุดมศึกษา ที่เพิ่มขึ้นอาจทำให้การจัดการเรียนการสอนในระดับ อุดมศึกษามีคุณภาพลดลง และควรให้ข้อมูลผู้เรียนเกี่ยวกับ โอกาสในการนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพเมื่อ สำเร็จการศึกษาทั้งในระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษา อย่างกว้างขวางเพื่อประกอบการตัดสินใจก่อนสมัคร เข้าเรียน การส่งเสริมการจัดการศึกษาแบบทวิภาคีและ สหกิจศึกษา การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ เพื่อให้ ผู้เรียนได้เข้าถึงระบบการสอนทางไกลผ่านระบบโทรทัศน์ ดาวเทียม เครือข่ายใยแก้ว ดิจิตอลทีวี อินเทอร์เน็ต ปรับปรุง เนื้อหาหลักสูตรให้อยู่ในรูปดิจิทัลในทุกระดับและทุก

ประเภทการศึกษา พัฒนาเทคโนโลยีทางการศึกษาให้ครอบคลุมชุมชนและครอบครัว สร้างความร่วมมือและเชื่อมโยงเครือข่ายหน่วยงานที่มีภารกิจด้านการวิจัยเพื่อการศึกษาเพื่อให้ได้ผลงานวิจัยทางการศึกษาที่เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และควรสนับสนุนทุนวิจัยในทุกสาขา ให้มีการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนการสอนที่เหมาะสม อีกทั้งควรใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการสร้างความเชื่อมโยงประเทศสมาชิกอาเซียน ควบคู่ไปกับการเชื่อมโยงด้านการคมนาคม ปรับเปลี่ยนคุณลักษณะประชาคมไทยให้รักการเรียนรู้และเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับนานาชาติ และควรมีมาตรการเร่งด่วนให้พิจารณาเปิดสู่การเรียนรู้อาเซียนนำร่องในสถานศึกษาทุกระดับ ทุกประเภทการศึกษา พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนเป็นภาษา

อังกฤษ และมีการฝึกปฏิบัติที่ใช้ได้จริง พัฒนาทักษะทางวิชาชีพ โดยเฉพาะวิชาชีพที่เป็นที่ต้องการตามบริบทของอาเซียนและประชาคมโลก

นอกจากนี้ ในที่ประชุมย่อย ได้เสนอแนะประเด็นที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศในหลายเรื่อง เช่น ควรผลิตนักศึกษา ครู ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานให้คนเก่ง คนดี มาเรียนครูในสาขาที่ขาดแคลน ปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรแห่งชาติ จัดการศึกษาที่คำนึงถึงความทั่วถึง เนื่องจากมีความเท่าเทียมแต่ยังไม่ทั่วถึง ส่วนระดับอาชีวศึกษา สถาบันการศึกษาควรร่วมมือกับสถานประกอบการอย่างจริงจังตั้งแต่การจัดทำหลักสูตร การคัดเลือกนักศึกษาการวัดและประเมินผล จนถึงการรับเข้าทำงาน เป็นต้น



สนใจข้อมูลเพิ่มเติมสามารถติดต่อได้ที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ๙๙/๒๐ ถนนสุขุมวิท เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๖๖๘-๗๑๒๓ ต่อ ๒๔๑๓ , ๒๔๑๔ , ๒๔๑๖ เว็บไซต์ www.onec.go.th

โค้งสุดท้าย การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำ ยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๕๘



สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) จัดเวทีใหญ่สรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๕๘ ณ ห้องเพชรบุรี แกรนด์ฮอลล์ โรงแรมเดอะรีเจ้นท์ ซะอำ บีช รีสอร์ท หัวหิน-ชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โดยมีผู้เข้าร่วมกว่า ๑,๖๐๐ คน

ในการนี้ นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานเปิดการประชุมและมอบนโยบายผ่านวิดีโอทัศน์ โดยระบุถึงคุณภาพการศึกษาไทยที่ยังไม่คุ้มกับงบประมาณแผ่นดินกว่าร้อยละ ๒๐ ที่รัฐบาลจัดสรรเพื่อการพัฒนา ด้านการศึกษา ซึ่งภาคธุรกิจ ภาคอุตสาหกรรม และภาคต่างๆ ที่เป็น "ผู้ใช้" ทรัพยากรหรือกำลังคน ที่สำเร็จการศึกษาในระบบการศึกษาของเรา เมื่อไปทำงานแล้วยังขาดความสามารถ ขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ หรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ

"ยูเนสโก บอกว่าค่าเฉลี่ยในการเรียนรู้ที่ดีควรอยู่ที่ ๘๐๐ ชั่วโมงต่อปี แต่เด็กไทยเรียนมากกว่า ๑ ใน ๓ ประเทศที่พัฒนาการศึกษามากกว่าเขาเรียนน้อยกว่าด้วยซ้ำ ปัญหาอยู่ที่ว่าเด็กไทยเรียนมากแต่รู้น้อย สิ่งที่รัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการกำลังดำเนินการอยู่ในขณะนี้คือการปฏิรูปหลักสูตร ต้องมาคิดใหม่ตั้งแต่เรื่องเด็กควรใช้เวลาในการเรียนเท่าไร เรียนอะไร เรียนอย่างไร

เพื่อสร้างคนรุ่นใหม่ของเราให้ยืนหยัดอยู่ได้ในโลกที่เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้" รมว.ศึกษาธิการกล่าว



ด้าน ดร.ศศิธรา พิชัยชาญณรงค์ เลขาธิการสภาการศึกษา กล่าวถึงภาพรวมในประเด็นต่างๆ จากการประชุมยุทธศาสตร์ฯ ทั้ง ๔ ภูมิภาค เช่น ด้านวิสัยทัศน์ ต่างเห็นพ้องกันว่า "คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และมีประสิทธิภาพ นำไป

สู่สังคมแห่งการเรียนรู้ พึ่งพาตนเองได้ และมีสำนึกในความเป็นไทย อยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสร้างสังคมโลกอย่างสันติสุข" และกำหนดพันธกิจ ในปี ๒๕๕๖ มุ่งเน้นการปรับปรุงหลักสูตรและพัฒนาครู ปี ๒๕๕๗ ควรมีความชัดเจนในการเป็นประชาคมอาเซียนและดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเสร็จสมบูรณ์ และปี ๒๕๕๘ นโยบายทุกข้อของรัฐบาลต้องสัมฤทธิ์ผลและอาจพิจารณาปรับโครงสร้างระบบการศึกษา

"เราจะต้องทำงานเชิงรุกปรับเปลี่ยนคุณลักษณะประชาคมไทยให้รักการเรียนรู้ เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับนานาชาติ โดยควรมีการเตรียมความพร้อมที่จะเป็นประชาคมโลกหรือ Global Citizenship ควบคู่กันไปด้วย ขณะเดียวกันก็ควรกำหนดให้มีหลักสูตร

เกี่ยวกับอาเซียนทุกระดับการศึกษา และควรมีกิจกรรมส่งเสริมอาเซียน รวมทั้งสอนวิชาภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้าน ภาษาคู่ค้า ภาษาจีน เพิ่มขึ้น สำหรับในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ควรสอนภาษามลายู ที่สำคัญคือปรับทิศทางการผลิตกำลังคนเพื่อรองรับอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูงในอนาคต โดยใช้ STEM Education โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่ไทยติดอันดับโลกอุตสาหกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่ม เช่น ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นสถานที่จัดประชุมนานาชาติ การผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ การแพทย์ เป็นต้น" ดร.ศศิธรา กล่าว

ลำดับถัดมาเป็นการอภิปรายในภาพรวมของยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๕๘ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งสรุปความได้ดังนี้



พล.ต.ศรชัย มนต์ริวัต ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาวិชาการทหาร กล่าวว่า กระทรวงกลาโหมมีการจัดการศึกษาอยู่หลายหน่วย เช่น โรงเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนนายร้อย วิทยาลัยแพทย์ทหาร ซึ่งปัจจุบันมีการปรับกรอบการเรียนใหม่ โดยเปิดกว้างจากเดิมที่เน้นระเบียบวินัย ให้นักเรียนทหารไปศึกษาดูงาน ได้เรียนรู้นอกกรอบ และได้มุมมองใหม่ ๆ สิ่งสำคัญคือพัฒนาผู้สอนให้ถูกทิศทาง หากมีครูเก่ง นักเรียนก็สามารถพัฒนาได้แม้จะเป็นโรงเรียนที่ห่างไกล และควรส่งเสริมให้คนที่มีจิตวิญญาณความเป็นครู ได้เข้าสู่วิชาชีพนี้อย่างแท้จริง

"ผมดีใจที่ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนแม่บทด้านการศึกษา เพราะที่ผ่านมากกระทรวงศึกษาฯ กับทหาร ทำงานค่อนข้างห่างกัน จากนี้ไปก็อยากให้ประสานงานกันมากขึ้น"

รศ.ดร.เป็รื่อง กิจรัตน์ภร ประธานที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ กล่าวว่า ญูญแจสำคัญของยุทธศาสตร์ฯ คือการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ สังคมเปลี่ยนแปลง ต่อเนื่อง จึงต้องจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง ปัจจุบันถือเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และต่อไปต้องเป็นสังคมแห่งปัญญา จึงต้องคำนึงถึงการสร้างคนให้มีปัญญา และต้องรู้จักพึ่งพาตนเอง

"การสร้างคนให้มีปัญญามี ๒ ปัจจัย คือ เป็นคนดี และคนเก่ง ซึ่งคือคนที่มีคุณธรรม จริยธรรมและคนที่ใฝ่หาความรู้ ส่วนในเรื่องจัดการเรียนการสอนนั้น ในอดีตเอาตำราเป็นชีวิต ที่จริงเราต้องเอาชีวิตเป็นตำรา ควรเรียนรู้แบบวิจัยและเรียนแบบปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning) โดยสอนให้รู้ปัญหา และหาวิธีแก้ ซึ่งกระบวนการวิจัยที่ควรสอนตั้งแต่เด็ก สอนให้รู้จักการพึ่งพาตนเองและมีความเป็นไทย อีกประการคือปัจจุบันเป็นยุคเศรษฐกิจบนฐานข้อมูลและเทคโนโลยีต่อไปจะเป็นยุคเศรษฐกิจของฐานวัฒนธรรม สิ่งที่สำคัญ



ที่สุดคือวัฒนธรรมซึ่งเป็นฐานรากไทยจึงต้องเร่งให้ความสำคัญ และรู้จักสื่อสารเชื่อมโยงกับประเทศอื่น ๆ"

ด้าน ศ.กิตติคุณ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ ประธานคณะกรรมการบริหารสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ กล่าวว่า เมื่อปี ๒๕๔๕ ปัญหาสำคัญของไทยคือความไม่เสมอภาคทางการศึกษา จากการวิจัยยังพบว่าปัจจุบันปัญหาดังกล่าวก็ยังคงอยู่และยังมีช่องว่างเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย นอกจากนี้ เรื่องการตั้งเป้าหมาย คิดว่าบางข้อยังทำไม่ได้ เช่น การตั้งเป้าว่า O-NET เพิ่มร้อยละ ๔ คิดว่าทำไม่ได้ ดังนั้น ควรจัดเป้าหมายให้เหมาะสมกับเขตพื้นที่มากกว่า นอกจากนี้เห็นว่าควรมีการสะท้อนบทเรียนจากยุทธศาสตร์ที่ผ่านมา ว่าสิ่งใดประสบความสำเร็จ สิ่งใดไม่สำเร็จ สิ่งใดควรสานงานต่อหรือควรต่องานใหม่ อยากเห็นแผนที่มาจากข้อมูลเชิงประจักษ์

รศ.นริวรรณ จินตกานนท์ รองประธานคณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา กล่าวว่า ปัจจุบันเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือทำให้คนทัดเทียมกัน แต่ที่สำคัญเราต้องเก็บรักษาภูมิปัญญาไทย วัฒนธรรมไทยเข้าไปในโลกไซเบอร์ด้วย นอกจากนี้ ควรส่งเสริมการเรียนภาษาเพื่อนบ้านเพื่อเตรียมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะภาษาพม่า เขมร ลาว เพราะพลเมืองของประเทศเพื่อนบ้านเหล่านี้ฟังภาษาไทยรู้เรื่อง แต่เรากลับเสียเปรียบในจุดนี้

"แผนยุทธศาสตร์นี้ ควรจะกำหนดอนาคตได้ว่า อีก ๕ ปีข้างหน้า ประเทศไทยจะต้องการคนอย่างไร เพื่อให้มหาวิทยาลัยผลิตได้ตามต้องการ"



จากนั้นเป็นการเสนอยุทธศาสตร์ประเทศ (Country Strategy) ของกระทรวงศึกษาธิการ และรายงานผลการดำเนินงานด้านการศึกษาในระยะเวลาที่ผ่านมา โดย ดร.วีระชัย เตชะวิจิตร ประธานกรรมการโรงเรียนนานาชาติ เดอะริเจนท์ กล่าวว่า ควรปลูกฝังคุณธรรม และทักษะสังคมในตัวเด็กตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาตอนต้น ที่เรียกว่า 'C-GRIP' ประกอบด้วย *Courage* สอนโดยนำเหตุการณ์จริงหรือกิจกรรมให้เด็กไทยพัฒนาความกล้าที่จะรับความท้าทายและกล้าปฏิเสธสิ่งที่ไม่ถูกต้อง *Generosity* สอนโดยนำเหตุการณ์จริงหรือกิจกรรมให้เด็กไทยพัฒนาความเมตตาต่อผู้อื่นและจิตอาสาช่วยผู้ที่ลำบากหรือด้อยกว่า *Resolution* สอนโดยนำเหตุการณ์จริงหรือกิจกรรมให้เด็กไทยพัฒนาความสามารถหรือเกิดนิสัยการมองสิ่งบกพร่องที่ตนได้กระทำในแต่ละวัน และสัญญาว่าตนจะไม่ทำอีก *Imagination* สอนโดยนำเหตุการณ์จริงหรือกิจกรรมให้เด็กไทยพัฒนาความสามารถในการจินตนาการ และค้นคิดของใหม่ที่เป็นประโยชน์หรือจินตนาการในการแก้ไขปัญหาที่เห็นซ้ำซากหรือเพิ่งเกิดขึ้น และ *Principle* คือคุณธรรมประจำใจ

จากประสบการณ์การเรียนรู้และพัฒนาคุณธรรม และทักษะสังคมดังกล่าวข้างต้น ครูสามารถพัฒนาให้นักเรียนสามารถจดจำว่าตนนั้นเป็นคนที่มีคุณธรรมประจำจิตใจ คุณธรรมในวัยเรียนที่ต้องฝังไว้ในใจของนักเรียนตั้งแต่ระดับ ชั้น ป.๑ จนถึง ม.๖ พอสรุปได้เป็น ๖ ประการสำคัญ ได้แก่ *Internationalism* การสอนไม่ให้นักเรียนเกลียดชังเพื่อนต่างผิวสี ต่างฐานะหรือต่างศาสนา *Democracy* เคารพความคิดเห็นของเพื่อนสามารถทำงานเป็นกลุ่ม *Environment* ไม่เห็นแก่ตัวให้รู้จักแบ่งปัน *Adventure* กล้าที่จะทำดี *Leadership* เป็นผู้นำ เป็นตัวอย่างที่ดีให้เพื่อน และ *Service* เห็นคุณค่าของตนเอง เมตตา และช่วยเหลือผู้อื่น หรือจำง่าย ๆ ว่า "IDEALS"



และทิ้งท้ายที่ ดร.บุรพาทิศ พลอยสุวรรณ อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา กล่าวว่า จากการติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาในพื้นที่ภาคกลาง พบข้อมูลที่น่าสนใจจากครูและนักเรียนเกี่ยวกับหลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตได้มากที่สุดคือ ภาษาไทย รองลงมาคือ ภาษาอังกฤษ

"นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าวิชาศิลปะนั้นมีปัจจัยส่งเสริมด้านความคิดสร้างสรรค์ที่ปรับใช้ในรายวิชาอื่น ๆ และห้องสมุดโรงเรียนยังเป็นแหล่งการเรียนรู้ชั้นเลิศที่นักเรียนเข้าถึงมากที่สุด"





สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ตั้งเป้าคนไทยอายุ ๖ ปี ขึ้นไป อ่านหนังสือ ๖๐ นาทีต่อวัน



สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.)

แจกแบบสอบถามออกไปทั่วประเทศ เพื่อสอบถามความคิดเห็นด้านการศึกษาจากคน ๕ กลุ่ม คือ ผู้เรียน ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา/ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ปกครองและชุมชนเป้าหมายของการลงแรงครั้งใหญ่นี้เพื่อสำรวจข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างแท้จริงโดยปราศจากการนั่งเทียนจากห้องทำงานในส่วนกลาง ข้อมูลสำคัญนี้จะนำมาใช้ประกอบการจัดทำร่างยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๘ ซึ่งอยู่ระหว่างยกร่างเพื่อนำมาใช้เป็นพิมพ์เขียววางระบบจัดการศึกษาชาติต่อไป แต่ในอีกด้านหนึ่ง หน้าที่ประเมินความสำเร็จในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติก็เป็นภารกิจสำคัญประการหนึ่งของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ดร. ศศิธรา พิชัยชาญณรงค์ เลขาธิการสภาการศึกษา กล่าวว่า สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา มีหน้าที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การประเมินผลและติดตามความคืบหน้าในการดำเนินการ เพื่อพัฒนาการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล การประเมินและติดตามผลจะทำให้ได้รู้ถึงตำแหน่งที่เรายืนอยู่ในปัจจุบัน แล้วหาทางปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ทันการเมื่อมีที่ท่าว่าการไปสู่เป้าหมายจะไม่เป็นไปตามกำหนดเวลาที่วางไว้

สำหรับการประเมินผลครั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ประเมินตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล ๗ ประเด็น คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ การสร้างโอกาสทางการศึกษาแก่ประชากรทุกกลุ่ม การปฏิรูปครู การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน การพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้ทัดเทียมนานาชาติ การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ และการเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน และผลการประเมินจะถูกนำมาใช้

ในการร่างยุทธศาสตร์การศึกษาฉบับใหม่ ซึ่งมี ๗ ด้าน สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล ๗ ประเด็นเช่นกัน

"การประเมินนั้น จะยึดตามดัชนีชี้วัดของรัฐบาลและยึดเกณฑ์สากลสำหรับประเมินผลการจัดการศึกษา โดยใช้รูปแบบในการรวบรวมข้อมูลหลายลักษณะ ตั้งแต่การใช้ข้อมูลจากการรายงานของหน่วยราชการ รายงานการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ การเข้าไปสังเกตและสัมภาษณ์ในพื้นที่จริง รวมถึงการใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียน ครู ผู้บริหาร สถานศึกษาทุกสังกัด ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา/ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ปกครองและชุมชน ทั้งหมดนี้มีประชากร ประมาณ ๑๐ ล้านคน ใช้หลักสถิติ สุ่มตัวอย่างได้ ๑.๔ แสนหรือประมาณร้อยละ ๑ ของประชากร จากนั้นจะลงมือสำรวจความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ส่งแบบสอบถามออกไปทั้งหมด ๑.๔ แสนฉบับ"



แบบสอบถามได้ถูกกระจายออกในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ไปยังทุกภาคตั้งแต่ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออก เชียงเหนือและภาคใต้ ครอบคลุมทุกจังหวัด เฉลี่ยภาคละกว่า ๒๐,๐๐๐ ฉบับ และจะนำแบบสอบถามที่ตอบกลับมาวิเคราะห์และประมวลออกมาเป็นภาพรวมเพื่อสะท้อนให้เห็นว่าการดำเนินการในแต่ละเรื่องนั้นได้รับความพึงพอใจและได้รับความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ หรือไม่

ดร. ศศิธรา ยกตัวอย่างผลการสำรวจความคิดเห็นของภาคใต้ซึ่งแจกแบบสอบถามออกไป ๒๔,๐๐๐ ฉบับ และส่งคืนมาแล้วร้อยละ ๕๑.๑๙

คำตอบในแบบสอบถามสะท้อนให้เห็นชัดเจนว่า นโยบายสำคัญของรัฐบาล คือ นโยบายเรียนดีอย่างมีคุณภาพ ตั้งแต่อนุบาลจนจบ ม. ๖ และนโยบายพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ได้รับความพึงพอใจอย่างมาก ผลการสำรวจความเห็น พบว่า นักเรียนประถมศึกษา ร้อยละ ๙๐.๒ ชอบเรียนในห้องเรียนกับคอมพิวเตอร์พกพา ขณะที่นโยบายที่สำคัญอีกเรื่อง คือ กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ก็เป็นที่พอใจมากเช่นกัน เพราะทุกคนเห็นว่า ช่วยเพิ่มโอกาสทางการศึกษาได้มาก อย่างไรก็ตาม แม้จะมีความพอใจในนโยบายเรียนดีอย่างมีคุณภาพ แต่พบว่านักเรียนต้องการทุนการศึกษาเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะนักเรียนในโรงเรียนมูลนิธิต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่รับเด็กยากจนเข้าเรียน โดยนักเรียนประถมศึกษาเป็นระดับที่ต้องการทุนเพิ่มมากที่สุด



เลขาธิการสภาการศึกษา กล่าวว่า ข้อมูลที่ชี้ออกมาเช่นนี้ ทำให้รู้ว่านโยบายต่าง ๆ ควรมีการปรับเปลี่ยน เช่นไร อย่างน้อยในนโยบายเกี่ยวกับการเพิ่มโอกาสทางการศึกษานั้น ควรจะมีการให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนทุกระดับเพิ่มเติมด้วย แบบสอบถามไม่ได้ให้ข้อมูลเฉพาะด้านบวกเท่านั้น ยังสะท้อนปัญหาต่าง ๆ ออกมาด้วย

ภาษาอังกฤษ รวมถึงครูช่างของอาชีวศึกษาก็ขาดแคลนด้วย ส่วนเรื่องการจัดการเรียนการสอน น่าแปลกที่พบว่านักเรียน ครู เห็นว่าหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้ได้แล้ว สามารถส่งเสริมเรื่องคุณธรรม จริยธรรมได้ในระดับดี แต่ที่พวกเขาารู้สึกว่าต้องปรับปรุง คือ การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ



"เราพบว่า เด็กที่ตื่นเต้นที่ได้เรียนกับแท็บเล็ต แต่ผลการสำรวจก็พบว่า โรงเรียนไม่ถึงครึ่งที่มีโครงสร้างพื้นฐานพร้อมรองรับโดยเฉพาะเรื่องจุดกระจายสัญญาณเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตไร้สาย นอกจากนี้ จากแบบสอบถามยังพบว่า ปัญหาเด็กออกกลางคันยังคงมีอยู่ โดยผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่ามึนักเรียนออกกลางคันในระดับมัธยมต้นมากที่สุด ร้อยละ ๓.๙๔ ส่วนระดับประถมต้น มีเด็กออกกลางคั้นน้อยที่สุด ร้อยละ ๑.๘๗ ขณะที่ประถมปลาย มีเด็กออกกลางคั้น ร้อยละ ๒.๔๓ และระดับมัธยมปลาย ร้อยละ ๒.๖๒ สาเหตุมาจากปัญหาครอบครัวเป็นอันดับหนึ่ง และอพยพตามผู้ปกครองเป็นอันดับสอง"

ซึ่งยังมีคุณภาพแค่ในระดับปานกลาง ขณะที่การเตรียมตัวรับประชาคมอาเซียนนั้น มีความต้องการให้สอดแทรกเนื้อหาอาเซียนให้มากขึ้น ไม่ใช่รู้เพียงแค่ธงประจำชาติ โดยเพิ่มความเข้มข้นในการจัดกิจกรรมอาเซียนและเพิ่มกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

แบบสอบถามในภาคใต้ยังชี้ชัดว่า มีปัญหาขาดแคลนครูในทุกสังกัด โดยเฉพาะครูวิชาคณิตศาสตร์ขาดแคลนมากที่สุด รองลงมาคือวิทยาศาสตร์และ





ส่วนการประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติโดยใช้ข้อมูลของหน่วยราชการและผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการนั้น เบื้องต้นพบข้อมูลที่น่าสนใจว่า โรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาส่วนใหญ่จัดการศึกษามีคุณภาพระดับดี แต่โรงเรียนห่างไกลยังมีปัญหาในเชิงคุณภาพเพราะขาดแคลนครู และไม่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ต ขาดแคลนสื่อต่าง ๆ ที่สำคัญ แม้ว่างานพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะมีความคืบหน้าผ่านการดำเนินงานที่หลากหลายของแต่ละหน่วยงาน แต่งานปลูกฝังนิสัยรักการอ่านซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ตลอดชีวิต กลับยังไม่ค่อยประสบความสำเร็จ คนไทยอายุ ๖ ปีขึ้นไป ใช้เวลาอ่านหนังสือเพียง ๓๕ นาทีต่อวัน ซึ่งค่อนข้างน้อย โดยผู้ที่อยู่ในกทม.ใช้เวลา

อ่านหนังสือสูงสุด ๔๖ นาทีต่อวัน ขณะที่ภาคเหนือใช้เวลาอ่านหนังสือต่ำกว่า ๓๑ นาที ต่อวัน



ดร. ศศิธรา พิชัยชาญณรงค์ ทิ้งท้ายว่า ข้อมูลที่ได้จากการประเมินและติดตามผล ทั้ง ๒ ส่วน นอกจากจะนำมาใช้ประกอบการยกร่างยุทธศาสตร์การศึกษาแล้ว สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจะสังเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดให้เสร็จภายในเดือนพฤษภาคมนี้ จากนั้นก็จะทำเป็นรายงานประเมินผลความก้าวหน้าในการจัดการศึกษาตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลออกมา เพื่อนำเสนอต่อกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานต่าง ๆ นำไปใช้ทบทวนนโยบายและการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ให้ถูกที่ถูกทางมากขึ้น โดยอาศัยข้อมูลแท้จริงจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตัวจริง



รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เปิดการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖



เมื่อวันที่ ๒๖ มี.ค. ๒๕๕๖ นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธานเปิดการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ และมอบนโยบายเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน ณ ห้องอินฟินิตี้ โรงแรมพูลแมน บางกอก คิง เพาเวอร์ กรุงเทพมหานคร สรุปลงสาระสำคัญการประชุม ดังนี้



- รายงานการเตรียมงานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในวันคล้ายวันพระราชสมภพ และวันหนังสือเด็กแห่งชาติ

ที่ประชุมรับทราบ การเตรียมการจัดงานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในวันคล้ายวันพระราชสมภพ และวันหนังสือเด็กแห่งชาติเพื่อเฉลิมพระเกียรติและเผยแพร่พระราชกรณียกิจด้านการศึกษา รวมทั้งเป็นการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านเด็กปฐมวัย ตามนโยบายรัฐบาลด้านเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ โดยกำหนดจัดงานทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ได้แก่

- **ส่วนกลาง** จัดงานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในวันคล้ายวันพระราชสมภพ และวันหนังสือเด็กแห่งชาติ ระหว่างวันที่ ๑-๒ เมษายน ๒๕๕๖ ที่โรงแรมเซ็นทารา แกรนด์ แอนด์ บางกอกคอนเวนชัน เซ็นเตอร์ แอท เซ็นทรัลเวิลด์



- **ส่วนภูมิภาค** จัดกิจกรรมคาราวานส่งเสริมเด็กไทยให้รักการอ่านทั่วประเทศใน ๑๑ จังหวัด ได้แก่ พิษณุโลก ชลบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ภูเก็ต ตาก ขอนแก่น มุกดาหาร เชียงราย อุบลราชธานี สงขลา และสตูล

● เห็นชอบกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๘

ที่ประชุมเห็นชอบ แนวทางการขับเคลื่อนกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๘
สู่การปฏิบัติ ใน ๓ ประเด็น ได้แก่

- ๑) ให้มีการประสานความร่วมมือและจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ โดยบรรจุกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๘ เข้าเป็นส่วนหนึ่งของมาตรการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ ๘ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ และยึดเป็นกรอบในการพิจารณาส่งเสริม สนับสนุนและจัดสรรงบประมาณดำเนินการวิจัยของหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา
- ๒) ให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นหน่วยประสานงานเพื่อสร้างความเชื่อมโยงของหน่วยงานที่มีภารกิจด้านการวิจัยทางการศึกษา
- ๓) ให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา เป็นหน่วยงานในการสร้างกลไกและช่องทางเผยแพร่ทุกรูปแบบ เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้มีการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษา



เห็นชอบ (ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๙

- ที่ประชุมเห็นชอบ (ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๙ ซึ่งผ่านการรับฟังความคิดเห็นจาก คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาทุกด้าน ผู้บริหารระดับสูงของ ศธ. และสาธารณชน จากทุกภาคส่วนของสังคม โดยนำข้อคิดเห็นมาปรับปรุง แก้ไข (ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติมีสาระสำคัญ ดังนี้

แนวนโยบายของแผน

- ▲ วัตถุประสงค์ ๑ พัฒนาคอนอย่างรอบด้านและสมดุล เพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- ▲ วัตถุประสงค์ ๒ สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญา นวัตกรรม และการเรียนรู้
- ▲ วัตถุประสงค์ ๓ พัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคม เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคน และสร้างสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญา นวัตกรรม และการเรียนรู้

เป้าหมาย

- **เชิงคุณภาพ** กำหนดเป้าหมายในปี ๒๕๕๙ ให้คนไทยเป็นคนดี เก่ง มีภูมิคุ้มกัน มีความสุข มีความรู้เชิงวิชาการ และสมรรถนะทางวิชาการ มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง ดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีความสำนึกรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและสังคม มีความเป็นไทย ตระหนักและพร้อมเป็นประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก อีกทั้งสังคมไทยเป็นสังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้ และมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาคนอย่างมีคุณภาพและยั่งยืนมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการศึกษาและเรียนรู้

- **เชิงปริมาณ** กำหนดให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระหลักเกินกว่าร้อยละ ๕๐, สถานศึกษาทุกแห่งได้รับการรับรองมาตรฐานจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.), มีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยเพิ่มสูงขึ้นจาก ๙.๑ ปี ในปี ๒๕๕๕ เป็น ๑๒ ปี ในปี ๒๕๕๙, เอกชนเข้าร่วมจัดการศึกษาเพิ่มขึ้น และมีสัดส่วนผู้เรียนสายอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้นเป็น ๕๐:๕๐ ในปี ๒๕๕๙

การนำแผนสู่การปฏิบัติ

- ▲ ให้มีการดำเนินงานตามแนวนโยบาย กรอบการดำเนินงาน ให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด
- ▲ ให้มีการกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนเป็นระยะ
- ▲ ให้มีการนำแผนการศึกษาชาติเป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาแต่ละระดับ/ประเภท ได้แก่ แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา แผนพัฒนาการอุดมศึกษา รวมทั้งให้มีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และระดับเขตพื้นที่การศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษา ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติด้วย
- ▲ ให้มีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาในประเด็นสำคัญเร่งด่วน เช่น แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ แผนผลิตและพัฒนากำลังคนตามความต้องการ แผนการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน



• เห็นชอบ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๘



ที่ประชุมเห็นชอบ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๘ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของประเทศไทย ตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล ซึ่งผ่านการรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาทั่วประเทศ โดยได้รับความร่วมมือจากยูเนสโกและองค์การเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ (OECD) ร่วมจัดทำยุทธศาสตร์ด้วย โดยนำข้อคิดเห็นมาปรับปรุงแก้ไข (ร่าง) ยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๘ ภายใต้วิสัยทัศน์ "คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และมีประสิทธิภาพ นำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ ฟังพาดตนเอง และมีสำนึกในความเป็นไทย อยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข" ใน ๗ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- ▲ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับทุกประเภท
- ▲ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สร้างโอกาสทางการศึกษาแก่ประชากรทุกกลุ่มอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม
- ▲ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ปฏิรูปครู โดยยกฐานะวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง
- ▲ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา อาชีวศึกษา และการฝึกอาชีพให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ
- ▲ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้ทัดเทียมกับนานาชาติ
- ▲ ยุทธศาสตร์ที่ ๖ สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ
- ▲ ยุทธศาสตร์ที่ ๗ เพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน

สกศ. ร่วมกับ ป.ป.ช. ประชุมจัดทำหลักสูตร คุณธรรม จริยธรรม สำหรับเด็กและเยาวชน

เมื่อวันที่ ๒๖ มี.ค. ๒๕๕๖ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) กระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) จัดประชุมสัมมนาเพื่อระดมความคิดเห็นในการจัดทำหลักสูตรว่าด้วยคุณธรรม จริยธรรม เพื่อการป้องกันการทุจริตสำหรับเด็กและเยาวชน ณ ห้องประชุมนนทบุรี ๑ สำนักงาน ป.ป.ช. (สนามบินน้ำ) จังหวัดนนทบุรี



นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ ประธานกรรมการ ป.ป.ช. กล่าวว่า การศึกษานับเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริต การพัฒนาหลักสูตรป้องกันการทุจริตจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและต้องทำอย่างรอบคอบ เพื่อให้เกิดความครอบคลุมในหลายมิติ ต้องมีการระดมความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งต้องศึกษารูปแบบการทำงานของต่างประเทศ ซึ่งวัฒนธรรมไทยในอดีตปลูกฝังการเคารพผู้ใหญ่ ความกตัญญูสำหรับโครงการนำร่องถือว่าประสบความสำเร็จ เช่น "โตไปไม่โกง" ต้องดึงมาใช้ และต้องมองเรื่องของการศึกษาตลอดชีวิต ทั้งการศึกษาในระบบ (ปกติ) หลักสูตรอนุบาล อุดมศึกษา การอบรมต่าง ๆ อีกทั้งหลักสูตร "ลูกเสือ" ควรนำมาใช้ประโยชน์ต่อยอด โดย ป.ป.ช.ให้ความสำคัญในเรื่องการฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมผ่านสื่อต่าง ๆ สำหรับผลการสัมมนาในวันนี้จะเป็นข้อมูลในการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้ยึดมั่นในการปฏิบัติ ซื่อสัตย์ สุจริต เด็ดขาดเป็นคนดีของประเทศไทยต่อไป



ด้าน **ดร.ศศิธารา พิชัยชาญณรงค์** เลขาธิการสภาการศึกษา กล่าวว่า สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ได้เล็งเห็นความสำคัญในการร่วมมือกันป้องกันและปราบปรามการทุจริต จึงได้ทำข้อตกลงความร่วมมือในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตโดยใช้กลไกทางการศึกษาเป็นเครื่องมือพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นกำลังสำคัญของชาติ เบื้องต้นคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตโดยใช้กลไกทางการศึกษา ได้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพัฒนาหลักสูตรว่าด้วยคุณธรรม

จริยธรรม สำหรับเด็กและเยาวชนขึ้น มีการวางแผนการดำเนินการเพื่อพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ การจัดประชุมระดมความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน การผลิตสื่อที่สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย การทดลอง นำร่อง และการจัดการประชุมระดับชาติ (National Seminar) การประชุมในวันนี้ เพื่อระดมความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรว่าด้วยคุณธรรม จริยธรรม เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริต สำหรับเด็กและเยาวชน รวมทั้งวิเคราะห์คุณธรรมที่จำเป็น และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันของทั้งสังคมไทยและประชาคมโลก

ด้าน **ดร.อุทิศ ขาวเขียว** ผู้ทรงคุณวุฒิ สำนักงาน ป.ป.ช. กล่าวว่า จากการสำรวจในปี ๒๕๕๔ ดัชนีค่าปลอดคอร์รัปชันขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติให้คะแนนประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ ๘๐ จาก ๑๘๓ ประเทศ และอยู่ในอันดับที่ ๑๑ ของเอเชีย นั่นแปลว่าประเทศไทยยังมีปัญหาการคอร์รัปชันอยู่มาก สำนักงาน ป.ป.ช. จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๑-๒๕๕๕) ไว้ ๔ ยุทธศาสตร์ ดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ปลูกจิตสำนึก ค่านิยม คุณธรรมจริยธรรม และสร้างวินัยแก่ทุกภาคส่วน ยุทธศาสตร์ที่ ๒ รวมพลังแผ่นดินป้องกันและปราบปรามการทุจริต ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เสริมสร้างความแข็งแกร่ง



แก่หน่วยงานต่อต้านการทุจริต และยุทธศาสตร์ที่ ๔ สร้างบุคคลมืออาชีพป้องกันและปราบปรามการทุจริตหวังให้หน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะหน่วยงานราชการนำไปเป็นแนวทางดำเนินงาน แต่ผลการตอบรับและนำไปปฏิบัติ้น้อยมาก เป็นที่น่ายินดีที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้ทำข้อตกลงความร่วมมือกับ ป.ป.ช. โดยใช้กลไกทางการศึกษาเป็นตัวขับเคลื่อน เพื่อสร้างวินัย คุณธรรม จริยธรรม ความรับผิดชอบให้กับเด็กและเยาวชน เพราะสังคมไทยในปัจจุบันได้เพิกเฉยกับการโกงและเห็นเป็นเรื่องธรรมดาไปแล้ว



สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สรุปสาระกรอบและทิศทาง การวิจัยภาคกลาง

เมื่อวันที่ ๒๗ มี.ค. ๒๕๕๖ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) จัดประชุมสัมมนาทางวิชาการระดับภูมิภาค ครั้งที่ ๔ ภาคกลาง เรื่อง กรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๘) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล โดยมี นางสาวจุไรรัตน์ แสงบุญนำ รองเลขาธิการสภาการศึกษา เป็นประธานเปิดการประชุม มีผู้เข้าร่วมประชุม ๒๓๖ คน ณ โรงแรม เดอะรีเจนท์ เซอ่า บีช รีสอร์ท จังหวัดเพชรบุรี สำหรับสาระสำคัญของการประชุม ดังนี้



๑. มีผลงานวิจัยที่ชี้ว่า เด็กไทยยิ่งเรียนยิ่งโง่ ผลสอบ O-NET ของเด็กได้คะแนนต่ำ ผล PISA ต่ำ จำเป็นต้องเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่อยู่บนหลักการและฐานข้อค้นพบของงานวิจัย โดยเฉพาะเรื่องสำคัญ ๆ เช่น การปฏิรูปหลักสูตร การวัดผลการศึกษา (ไม่ควรใช้เกณฑ์หรือมาตรฐานวัดอันเดียวกันทั้งประเทศ) และการสนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการแสวงหาความรู้และสร้างความรู้ การใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ให้ชัดเจน การใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์ทางการศึกษา เพราะปัจจุบันเด็กไทยไม่ค่อยสนใจการเข้าถึงข้อมูลหรือความรู้

๒. ตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยว่าเป็นเครื่องมือหรือกุญแจสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ประสบความสำเร็จ ถือเป็น การสร้างสมองของมนุษย์ โดยเฉพาะพัฒนากระบวนการคิดสร้างสรรค์ การคิดในเชิงวิทยาศาสตร์ และการสร้างนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์และแบบปฏิบัติที่ดี มีงานวิจัยหลาย ๆ เรื่อง ที่นำไปสู่การจัดทำข้อเสนอแนะพัฒนาแนวทางในเรื่องนั้น ๆ แต่มีจุดอ่อน คือ ไม่ค่อยได้มีการใช้ประโยชน์ของแบบปฏิบัติที่ดีทางการศึกษา และงานวิจัยควรต้องมีการดำเนินการทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ และต้องมีการถามกลุ่มผู้บริโภคมทุกกลุ่ม การวิจัยจะต้องไม่วัดในจุดเดียวแต่ต้องเป็นการวัดในทุกมิติ การวิจัยประเมินผลของประเทศไทยมีบริบทที่แตกต่างกับต่างประเทศ ฉะนั้นงานวิจัยของไทยจะมีลักษณะเฉพาะ การวิจัยจะต้องคำนึงถึงลักษณะของสังคมไทย

๓. การทำโพล อาจเป็นจุดเริ่มต้นและเป็นตัวกระตุ้นจุดประกายความคิดของการหาโจทย์วิจัยเพื่อค้นหาเหตุผลและวิธีการแก้ปัญหาหรือทางออกในความเป็นจริงและในเชิงลึก เช่น การทำโพลทำไมผลการเรียนเด็กไทยจึงต่ำ (การวิจัยคือ ต้องมีคำถามอยู่ที่ไหน จะไปที่ไหน จะทำอย่างไร ต้องมีการหาคำตอบ หรือทำไมต้องทำวิจัย ทำไปทำไม ทำอย่างไรจึงจะมีความก้าวหน้าหรือดีขึ้น)

๔. ขาดกรอบและทิศทางการวิจัยที่ไปในทิศทางเดียวกันและตอบสนองความต้องการและเตรียมการของประเทศในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (AEC Identity) ควรเป็นการทำวิจัยที่ผสมผสานบูรณาการ เป็นเนื้อเดียวกัน ตอบโจทย์หรือตอบคำถามที่ถือเป็นจุดอ่อนหรือปัญหาในพื้นที่ให้ได้ และสามารถตอบโจทย์ในอนาคตได้ รวมทั้งเป็นการวิจัยที่ต้องให้เกิดการพัฒนานวัตกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นและชุมชนในเชิงพาณิชย์ และเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ทั้งด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และ การบริการสาธารณะ นอกจากนี้การขับเคลื่อนการวิจัยต้องคำนึงถึง Hardware/Software/People ware/ Media ware





สื่อสารอย่างไร ให้ปลอดภัยในโลก IT

กระแสของการพูดคุยสื่อสารบนสังคมออนไลน์เป็นสิ่งที่ต้องยอมรับว่ามีอิทธิพลอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นข่าวสารในเชิงบวกหรือเชิงลบ ทั้งนี้เพราะสามารถสื่อสารได้ถึงคนจำนวนมากในเวลาอันรวดเร็ว เพียงช่วงเสี้ยววินาทีที่ข่าวสารนั้นอาจชี้ชะตาบางเรื่องบางสิ่ง และบางคนได้อย่างไม่คาดฝัน เพราะฉะนั้นคำสุภาชิตโบราณที่เคยมีว่า "ให้คิดก่อนพูด" นั้น ยังคงเป็นจริงและอาจต้องเพิ่มเติมต่อไปว่า นอกจากคิดก่อนพูดแล้ว ยังต้องคิดด้วยว่า ท่านจะพูดด้วยวิธีใด ทั้งนี้เพราะการติดต่อสื่อสารในโลกปัจจุบันได้มีเทคโนโลยีสารสนเทศ เข้ามามีบทบาทอย่างมากมายในหลากหลายรูปแบบ การระมัดระวังความปลอดภัยในการติดต่อสื่อสารต้องเปลี่ยนรูปแบบไปด้วยเช่นกัน จึงมีความคิดเห็นว่าการสื่อสารให้ปลอดภัยในโลก IT นั้นองค์ประกอบที่สำคัญ คือ คน ข่าว และวิธีการ ซึ่งใคร่ขอนำเสนอท่านผู้อ่านดังนี้

๑. คน หรือบุคคลในการสื่อสารนั้นหมายถึงผู้ส่งและผู้รับข่าวสาร นับเป็นจุดสำคัญของการเริ่มต้นสื่อสารอย่างปลอดภัยในโลก IT

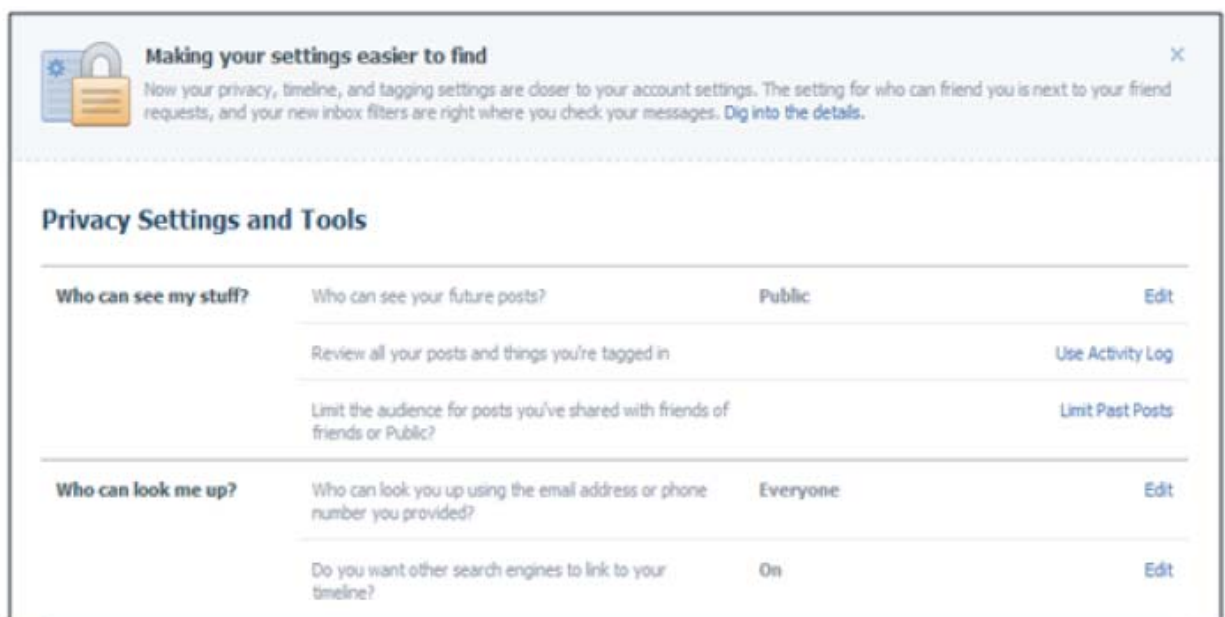
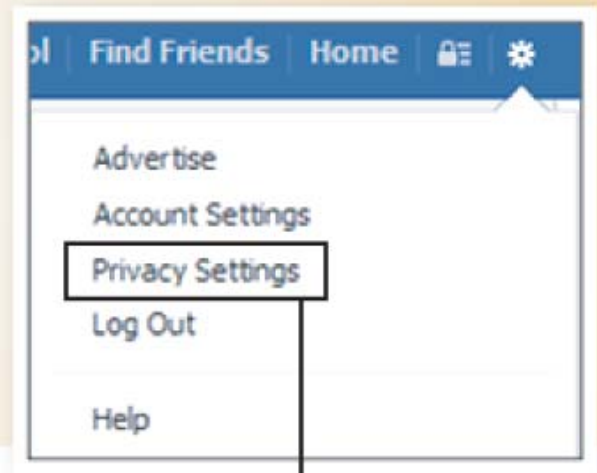
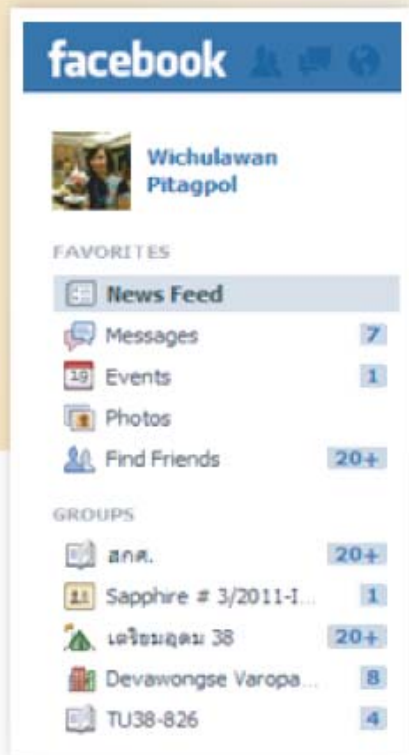
ผู้ส่งข่าว : การสร้างความปลอดภัยสำหรับผู้ส่งข่าว มีวิธีการง่าย ๆ คือ

- ๑) เมื่อจะเริ่มใช้โปรแกรมใดในการส่งข่าวให้เปิดระบบด้วยรหัสผ่านด้วยตนเอง
- ๒) อย่าให้ใครยืมรหัสผ่านไปใช้งาน เพราะเขาอาจปลอมแปลงเป็นตัวท่านในการส่งข่าวที่อาจสร้างความเสียหาย และท่านต้องรับผิดชอบความผิดที่เกิดขึ้นโดยไม่มีทางปฏิเสธ
- ๓) อย่าให้เครื่องจำรหัสผ่านให้ เพราะจะทำให้ผู้ที่รู้ชื่อ login ของท่าน สามารถเข้าใช้งานได้โดยไม่ต้องใส่รหัสผ่าน
- ๔) เมื่อท่านใช้โปรแกรมในการพูดคุยสื่อสารเสร็จให้จบการใช้งานโดยการ logout ทุกครั้ง ไม่เช่นนั้นจะทำให้คนที่มาใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ต่อจากท่าน สามารถใช้งานต่อในฐานะของตัวท่านได้เลยทันที

ผู้รับข่าว : การสร้างความปลอดภัยในการสื่อสารคือ กำหนดว่าผู้รับข่าวนั้นสมควรเป็นใคร เช่น ทุกคนในระบบ ทุกคนที่เป็นเพื่อน ทุกคนที่เป็นเพื่อนสนิท เฉพาะบุคคลที่ระบุ เฉพาะกลุ่มเพื่อน มีวิธีการง่าย ๆ คือ การกำหนดสิทธิให้แก่ผู้รับ การสร้างกลุ่มต่าง ๆ ตามประเภทของผู้รับข่าว เช่น กลุ่มลูกค้า กลุ่มอาจารย์ กลุ่มผู้ปกครอง กลุ่มเพื่อนนักเรียนเก่าระดับมหาวิทยาลัย กลุ่มเครือข่ายนักวิจัยฯ เป็นต้น

ตัวอย่างของการกำหนดผู้รับข่าวแบบกลุ่ม (Group) ใน Facebook เมื่อท่านเป็นสมาชิกของกลุ่มใด เมื่อมีการ Post ข่าวก็เล่าสู่กันฟังเฉพาะในกลุ่ม วิธีการนี้จะช่วยให้เกิดความปลอดภัยมากขึ้น

ตัวอย่างการกำหนดสิทธิ์ในการรับข่าวสารของบุคคลที่เกี่ยวข้องใน Facebook โดยเลือก Privacy Settings จะทำให้ระบุได้ว่าข่าวสารของท่านจะมีใครรับรู้ได้บ้าง เช่น เป็นข่าวสารสาธารณะที่ทุกคนสามารถรับรู้ได้ หรือ มีเฉพาะเพื่อนที่อนุญาตให้รับรู้



๑. **ข่าว** หมายถึง เนื้อหาที่ต้องการสื่อสาร ว่าต้องการในรูปแบบข้อความ ภาพ เสียง อย่างไร ทั้งนี้เนื้อหาที่ต้องการส่งนั้นจะเป็นสิ่งหนึ่งที่ยกได้ว่าควรใช้วิธีการใดในการสื่อสาร
๒. **วิธีการ** หมายถึง วิธีการที่เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้รับ

ตัวอย่างวิธีการสื่อสารที่เหมาะสม

สิ่งที่ต้องการสื่อสาร	ตัวอย่างวิธีการที่เลือกใช้
ข้อความและภาพ ที่ไม่ต้องการคำตอบแบบทันทีทันใด	จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)
ข้อความและภาพ ที่ต้องการคำตอบแบบทันทีทันใด (Real time)	- Facebook Message - Line - MSN - โปรแกรม Chat ทุกประเภท
ภาพและเสียง	- Skype - MSN - Facetime ด้วย สมาร์ทโฟน เช่น iphone เป็นต้น
ข้อความและภาพที่ต้องการสื่อสารถึงคนจำนวนมาก เช่น ต้องการรับฟังข้อคิดเห็นจากประชาชน เป็นต้น	- Facebook - Twitter

มาถึงจุดนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นอย่างประโยชน์ต่อท่านผู้อ่านในการสื่อสารในโลกออนไลน์ให้มีความปลอดภัยมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สื่อสารออนไลน์รุ่นใหม่ที่กำลังตัดสินใจเลือกใช้เครื่องมือที่มีอยู่หลากหลาย จะสามารถเลือกใช้เครื่องมือได้อย่างตรงใจตามต้องการและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น



นางสาววิษุลาวัฒน์ พิทักษ์ผล
หัวหน้ากลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักอำนวยการ

||กระรอยเจตนาธรรมณ์

กฎหมายการศึกษาแห่งชาติ : ใครควรเป็นผู้กำหนดหลักสูตร ||แกนกลางทางการศึกษา

เรามารู้จักกันต่อในเรื่องเจตนาธรรมณ์ของกฎหมายการศึกษาแห่งชาติ ในครั้งนี้จะขอนำเสนอประเด็นเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นที่เข้าใจกันเบื้องต้นแล้วว่าคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มีหน้าที่กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์คือเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ โดยให้สถานศึกษาจัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและความสมดุล ทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงามและความรับผิดชอบต่อสังคม และในมาตรา ๒๘ ยังได้กำหนดว่าหลักสูตรการศึกษาระดับต่างๆ เป็นอย่างไร มีสาระอย่างไร ทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา*

ที่มาของแนวคิดดั้งเดิมก่อนจะกำหนดเป็นเช่นนี้สามารถสืบค้นได้จากรายงานการประชุมคณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ ๕ วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๑ โดยเดิมนั้น

อยู่ในร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. มาตรา ๒๓ ส่วนที่เกี่ยวข้องอยู่ในวรรคสองเป็นเรื่องหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น ซึ่งมีสาระระบุว่า "ให้สถานศึกษามีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวชุมชน"

ในวรรคสาม เขียนว่า "หลักสูตรทุกระดับต้องมีลักษณะหลากหลาย มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมตามวัย สาระของหลักสูตร ทั้งที่เป็นวิชาการวิชาชีพ มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ และความดีงาม รวมทั้งหลักสูตรสำหรับบุคคลตาม มาตรา ๗ วรรคสองและวรรคสามด้วย"

ประเด็นที่น่าสนใจ อันเป็นสิ่งที่กรรมการฯ ได้ถกเถียงกันเพื่อหาความชัดเจนร่วมกันในมาตรานี้และผูกพันไปถึงประเด็นที่ต้องพิจารณากันในมาตราต่อไป คือ

* ศึกษารายละเอียดได้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๓

๑. ไม่มีความชัดเจนว่าการกำหนดหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน้าที่ของใคร กรรมการฯ ท่านหนึ่งเห็นว่าเป็นหน้าที่ของสถานศึกษา หรือส่วนกลาง แต่ควรให้ราชการส่วนกลางระดับกระทรวง เป็นผู้กำหนดหลักสูตรแกนกลางน่าจะถูกต้องกว่า ซึ่งในเรื่องนี้ กรรมการฯ ได้ให้ข้อสังเกตว่า การกำหนดหลักสูตรแกนกลางควรเป็นหน้าที่ของส่วนกลางซึ่งคงต้องมีบทบาทในหลักสูตรแกนกลาง ทั้งนี้หากไม่ใช่ส่วนกลางเป็นผู้กำหนดอาจทำให้สูญเสียการควบคุม กำกับคุณภาพทางการศึกษา ซึ่งประเทศไทยมีสถานะในการควบคุม กำกับดูแลอยู่ในขณะที่ในบางประเทศไม่มีอำนาจเช่นนี้ทำให้ต้องมีการปฏิรูปการศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลาง ดังนั้น การศึกษาไทยจึงควรต้องพิจารณาให้ดีเพื่อรักษาความสมดุลระหว่างส่วนกลาง และส่วนท้องถิ่น

นอกจากนี้ ในหมวดต่อไปว่าด้วยการบริหารและจัดการศึกษาจะมีสาระเกี่ยวกับการแบ่งพื้นที่ และมีคณะกรรมการในเขตพื้นที่ ซึ่งในขณะนั้นคณะกรรมการฯ ยังไม่ได้พิจารณา แต่มีข้อสังเกตกันว่า การเขียนว่าหลักสูตรเขียนโดยสถานศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวชุมชน แท้จริงแล้วหลักสูตรดังกล่าวใครควรเป็นผู้กำหนดระหว่างสถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งคณะกรรมการฯ เห็นว่าจะยกไปพิจารณาในมาตราต่อไป

๒. ไม่มีสาระเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งกรรมการฯ บางท่านตั้งประเด็นว่า

ควรหรือไม่ที่จะให้เรื่องอุดมศึกษาอยู่ในกฎหมายฉบับนี้ ซึ่งส่วนใหญ่เห็นพ้องกันว่าควรอยู่ในกฎหมายนี้และในมาตรานี้ด้วย ซึ่งคณะกรรมการฯ พิจารณาร่วมกันเห็นว่าควรเพิ่มวรรคที่เกี่ยวข้องกับอุดมศึกษา ผลสรุปสุดท้ายปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๒๘ วรรคสาม ดังนี้

"สำหรับหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา นอกจากคุณลักษณะในวรรคหนึ่ง และวรรคสองแล้วยังมีความมุ่งหมายเฉพาะที่จะพัฒนาวิชาการ วิชาชีพชั้นสูง และการค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาสังคม"



ผลจากการประชุมในครั้งนั้น ได้บรรจุเป็นหลักการไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติว่าหน้าที่ในการกำหนดหลักสูตรแกนกลางควรเป็นของส่วนกลางคือ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งให้มีเรื่องของการอุดมศึกษาอยู่ในกฎหมายนี้ด้วย ซึ่งยังมีประเด็นอีกเรื่องหนึ่งที่สำคัญและค่อนข้างยุ่งพอสมควรคือ เรื่องบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำหลักสูตรและการบริหารจัดการศึกษา โดยจะขอยกไปคร่าวหน้าครับ



ณัฐวุฒิ อ่าวสกุล
นิติกรชำนาญการ
สำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา

แผนที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา



วารสารการศึกษาไทย

THAILAND EDUCATION JOURNAL

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ๙๔/๒๐ ถนนสุขุมวิท เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

โทร. ๐ ๒๖๖๘ ๗๑๒๓ ต่อ ๑๑๒๒ โทรสาร ๐ ๒๒๔๓ ๐๐๘๓ www.onec.go.th



"ปัญหาอยู่ที่ว่าเด็กไทยเรียนมากแต่รู้น้อย สิ่งที่รัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการ กำลังดำเนินการอยู่ในขณะนี้คือ การปฏิรูปหลักสูตร ต้องมาคิดใหม่ตั้งแต่เรื่องเด็กควรใช้เวลาในการเรียนเท่าไร เรียนอะไร เรียนอย่างไร เพื่อสร้างคนรุ่นใหม่ของเราให้ยืนหยัดอยู่ได้ในโลกที่เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้"

นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวในงาน "การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๕๘" ณ โรงแรมเดอะริเจนท์ ซะอ่ำ บีช รีสอร์ท จังหวัดเพชรบุรี ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๖

"จากการประชุมยุทธศาสตร์ฯ ทั้ง ๔ ภูมิภาค ต่างเห็นพ้องกันว่า ควรกำหนดวิสัยทัศน์ว่าคนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และมีประสิทธิภาพนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ พึ่งพาตนเองได้ และมีสำนึกในความเป็นไทย อยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสร้างสังคมโลกอย่างสันติสุข"

ดร.ศศิธรา พิชัยชาญณรงค์ เลขาธิการสภาการศึกษา กล่าวในงาน "การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๕๘" ณ โรงแรมเดอะริเจนท์ ซะอ่ำ บีช รีสอร์ท จังหวัดเพชรบุรี ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๖



วารสารการศึกษาไทย
THAILAND EDUCATION JOURNAL

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ๔๔/๒๐ ถนนสุขุมวิท เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทร. ๐ ๒๖๖๘ ๗๑๒๓ ต่อ ๑๑๒๒ โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๐๐๘๓ www.onec.go.th



ISSN : 1686-5073
9 771686 507300